

ת"פ 33476/03/13 - מדינת ישראל נגד א.ח ספורט אלונים בע"מ,אלי חייט

בית משפט השלום בנצרת
ת"פ 33476-03-13 מדינת ישראל נ' א.ח ספורט אלונים
בע"מ ואח'
לפני כבוד השופט אדריס נעמן
המאשימה
מדינת ישראל

22 ספטמבר
2016

נגד
הנאשמים
1. א.ח ספורט אלונים בע"מ
2. אלי חייט

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד לינדה אמנו ועו"ד נעה דיסגני אייל

ב"כ הנאשמים - עו"ד שלמה עובדיה מהסנגוריה הציבורית

הנאשם 2 - בעצמו

החלטה

רקע

1. כנגד הנאשמים - חברה למכירת ציוד ספורט ומנהלה הפעיל - הוגש כתב אישום המייחס להם שתי עבירות של **אי הגשת דו"ח במועד** ביחס להכנסות החברה לשנים 2007-2008 (כאשר בשנת 2007 הסתכם מחזור החברה ב-2,647,819 ₪).

2. הנאשמים הודו במיוחס להם בכתב האישום והורשעו בשתי עבירות לפי סעיפים 216(4) ו-224א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.

3. קודם לשמיעת הטיעונים לעונש נשלח הנאשם לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות. חוות דעת הממונה מצאה אותו כשיר לשאת את עונשו בדרך זו והמליץ להציבו במרכז הקהילתי "ויצ"ו" בעפולה.

תסקיר פירט את קורותיו של הנאשם:

עמוד 1

בן 56, נשוי ואב לארבעה, עובד כמודד בחברת "צוראל" (הוצגו מכתבי הערכה).

בעברו היה איש צבא ומילא שורת תפקידים פיקודיים, שהאחרון בהם בוצע במסגרת שירות מילואים ממושך, לאחר שנקרא לשוב למערכת על ידי גורמים בכירים (צורפו מכתבי הערכה ובין היתר מטעם הרמטכ"ל דהיום, רב אלוף גדי אייזנקוט). בין לבין פתח הנאשם רשת חנויות ספורט מצליחה ("ריקושט", "מגה ספורט"), אולם לאחר תקופת שגשוג נקלע לקשיים כלכליים עקב סיוע כספי משמעותי שהעניק לבני משפחתו, והגיע עד כדי פשיטת רגל. בצד האמור צוין כי לחובת הנאשם תיק מסים קודם, במסגרתו הוטל עליו תנאי בן 3 חודשים בגין עבירות אי דיווח (להלן: "התנאי").

הנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירות הנזכרות, וניכר כי הוא מבין שליקויים בהתנהלותו ובשיקול דעתו הם שהובילו להסתבכותו בפלילים. שירות המבחן העריך כי צורך בהערכה וחיזוקים מצד משפחתו הם שעמדו ברקע לביצוע העבירה.

שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם נורמטיבי המאופיין בתפיסות פרו-חברתיות, יציב ומעורב, אשר תפקד כראוי לאורך השנים בכל המסגרות בהן נטל חלק. עוד העריך השירות כי קיימת סבירות נמוכה שישוב ויבצע עבירות פליליות, ובין היתר אף בשל השפעתו המרתיעה של ההליך שבנדון. בתוך כך התרשם השירות כי **הרשעה בדיון עלולה לפגוע בהתפתחותו האישית והמקצועית של הנאשם**, והמליץ על הימנעות מהרשעה ועל הטלת ענישה גמולית-חינוכית בדמות צו של"צ, בהיקף של 200 שעות במרכז הילדים והנוער "אומן" שבעיר מגוריו.

טיעוני הצדדים

4. בפתח הטיעונים לעונש הבהירה ב"כ המאשימה כי התנאי אשר הוטל על הנאשם במסגרת תיק המיסוי הקודם הינו תנאי חב הפעלה, שלא ניתן להאריכו או להימנע מהפעלתו. כך כיוון שמדובר בביצוע **שתי עבירות נוספות** מהסוג בגינו הוטל התנאי מלכתחילה, ובהתאם לפסיקה הנוהגת.

לגופו של העניין שבנדון צוינה החומרה הנודעת לעבירות של אי דיווח, המונעות מרשויות המס לפקח על חבות המס, לחשבו ולגבות. חומרה יתרה ייחסה ב"כ המאשימה למחזור הפעילות הגבוה של החברה בשנת 2007 (מעל 2.5 מיליון שקלים) ולעובדה כי העבירות בוצעו במשך שנתיים רצופות. בהתאם טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ובין 9 חודשי מאסר בפועל בגין כל עבירה, וכי בהתחשב במכלול הנסיבות יש להטיל על הנאשם עונש ברף הבינוני של המתחם. בסיכום ביקשה להפעיל את התנאי הקודם, להטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר נוספים בגין העבירות כאן, ולהפעילם יחד - חלק בחופף וחלק במצטבר - כך שבסופו של יום ירצה הנאשם 4 חודשי מאסר על דרך עבודות שירות, בצירוף עונשים נלווים.

5. מנגד טען הסנגור כי במקרה שבנדון יש לעשות צדק עם הנאשם ולהימנע ממיצוי הדיון, בשים לב לכלל נסיבות התיק, תרומתו יוצאת הדופן לציבור ולחברה, ונסיבותיו האישיות דהיום. בהקשר זה ציין את המצב הכלכלי הקשה של הנאשם ומשפחתו, כאשר הנאשם מצוי בהליכי פשיטת רגל ואשתו מוגבלת באמצעים; חובותיהם להוצל"פ מסתכמים ביותר מ-5.5 מיליון שקלים; והם מתגוררים עם ילדיהם בבית אביו של הנאשם, החולה באלצהיימר.

בהתאם טען כי יש להימנע מהפעלת התנאי הקודם בין בדרך של אי הרשעה (כהמלצת שירות המבחן) ובין בדרך של הגנה מן הצדק.

בעניין ההימנעות מהרשעה הדגיש כי המקרה שבנדון הינו מקרה חריג, העומד בכל הכללים שנקבעו בפסיקה ומלמד שהרשעת הנאשם תיצור יחס בלתי סביר בין פגיעתה בו ובין חומרת העבירות.

בסוגיית ההגנה מן הצדק טען כי שגתה המאשימה כאשר לא כללה בכתב האישום נשוא תיק התנאי את העבירות הנוכחיות למרות שדבר קיומן היה ידוע, כאשר בדרך זו העמידה את הנאשם, **ביודעין**, בפני סיכון ברור של הפעלת התנאי מיד לאחר שנגזר. בנוסף טען כי פיצול מלאכותי של עבירות מאותו הסוג, שנעברו על ידי אותו הנאשם ועל אותו רקע, לשני כתבי אישום שונים, פוגע בזכויות הנאשם עד כדי קבלת הטענה של הגנה מן הצדק וביטול כתב האישום (או לכל הפחות עבירה אחת מתוכו).

6. בהמשך הוסיף הסנגור טענות הנוגעות להתנהלות המאשימה, ובין היתר כי מעולם לא הציעה לנאשם לצרף את כל העבירות לכתב אישום אחד; וכי אף התחייבה - במסגרת ההליך הקודם - שלא תבקש את הפעלת התנאי בעתיד.

מנגד טענה המאשימה כי לא חלה עליה חובה להציע את צירוף האישומים, אך למרות זאת עשתה כן, ואך הנאשם וסנגורו דאז דחו הצעה זו. בנוסף דחתה את הטענות בדבר התחייבות מצדה שלא לבקש את הפעלת התנאי, וככלל טענה כי כל העובדות הרלוונטיות היו ידועות לנאשם ולסנגורו, אשר בחרו לפעול בדרך אחרת.

דין

ü אי הרשעה

7. להווה ידוע כי מי שנמצא אשם בעבירות שיוחסו לו יורשע בדינו, ואי הרשעה הינה חריג השמור למקרים יוצאי דופן (ע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פ"ד נ(3), 682). פעמים רבות כבר נקבע כי טענת אי הרשעה תתקבל רק כאשר שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב, ולאחר שמצא כי "אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל**, תק-על 85(3), 737).

8. הכללים להימנעות מהרשעה (או לביטולה) הותוו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 וכוללים שני גורמים מצטברים: "ראשית, על ההרשעה לפגוע חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

עוד פורטו שם מספר קווים מנחים, במענה לשאלה אם להימנע מהרשעתו של נאשם לצורך הבטחת שיקומו ובין היתר בחינת עברו הפלילי ורמת הסיכון כי יחזור ויחטא בפלילים; נסיבות ביצוע העבירה; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; יחסו של הנאשם לעבירה ומידת נכונותו להכיר בפסול שבמעשיו; והשפעותיה של ההרשעה על הנאשם.

9. בחינת כללים אלו בעניין שבנדון מעלה כי מן הצד האחד ניצבת חומרתן של העבירות הכלכליות ופגיעתן

בערכים המוגנים, כגון שוויון בנשיאה בנטל המס, סולידריות חברתית, שמירה על הקופה הציבורית ועל פעולתה התקינה של מערכת המיסוי (רע"פ 977/13 **אודיז' נ' מדינת ישראל** מיום 20/2/13, רע"פ 9/09 **מזרחי נ' מדינת ישראל** מיום 25/11/08, ע"פ (מחוזי-חיפה) 23087-07-11 **לזרוביץ' נ' מדינת ישראל** מיום 6/10/11, פורסמו ב"נבו").

10. בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** מלמדת על עבירות שבוצעו באחריותו הבלעדית של הנאשם, במשך שנתיים רצופות. עם זאת עולה כי מדובר במיעוט עבירות וכי למרות המחזור הגבוה בשנת 2007 נסתיימו השנים הרלוונטיות בהפסדים, כך שבפועל לא נגרמה חבות מס ולא נפגעה הקופה הציבורית. עוד יש לזכור כי עסקינן בעבירות המצויות במדרג נמוך ביחס לעבירות אחרות בפקודה וכי העונש המקסימלי בצדן הינו שנת מאסר בלבד.

11. מן הצד השני ניצבות **הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות**, ובתוכן נסיבותיו האישיות של הנאשם ונסיבות הקשורות בשיקום. כאן המקום להזכיר כי שיקולים הקשורים בשיקום קיבלו מעמד מרכזי במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40ד(א) לחוק) ובהתאם אף בפסיקה (ע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל** מיום 5/8/13, ומ"ת (מחוזי-חיפה) 48700-07-13 **מדינת ישראל נ' אברמוב** מיום 15/9/13, "נבו").

12. הנאשם בן 56, נשוי ואב לארבעה.

קורות חייו המלאים פורטו בתסקיר ובמכתבי ההמלצה שהוגשו מטעמו, ומלמדים כי מדובר באדם משכמו ומעלה, אשר תרומתו הציבורית הניכרת אינה מוטלת בספק. שירות המבחן התרשם גם מדפוסיו הנורמטיביים, מתפקודו הראוי, ומיציבותו לאורך השנים, והעריך כי קיימת סבירות נמוכה לביצוע חוזר של עבירות פליליות.

13. בנוסף יש לתת משקל להסרת המחדלים במלואם, אשר מלמדת לא רק על הבעת חרטה ולקיחת אחריות (ע"פ 2407/05 **מן נ' מדינת ישראל**, תק-על 2005(3), 245), אלא גם מעידה על "מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה" (סעיף 40יא(5) לחוק העונשין, אשר הוסף במסגרת תיקון 113).

14. לחובת הנאשם עומדת, איפוא, הרשעתו הקודמת בעבירות מס בגינה הוטל עליו התנאי. בעניין זה חשוב להבהיר כי העבירות נשוא התנאי והעבירות שכאן בוצעו **בתקופה מקבילה**, במסגרת חברות שונות. רוצה לומר, שאין מדובר במי שנגזר דינו לתנאי והוא החליט להתעלם ממנו **ולהמשיך** לבצע עבירות, אלא במי שביצע עבירות מקבילות עוד בטרם הוטלה עליו ענישה מרתיעה. עניין זה אינו רלוונטי אמנם מבחינה חוקית (לעצם תוקפו של התנאי), אך הוא רלוונטי מבחינה מהותית, שכן לא ניתן לומר לגבי הנאשם כי המשיך לבצע עבירות **למרות** התנאי שהוטל עליו וכי אינו יירא מפני החוק.

בנוסף יש לזכור כי מאז שנת 2008 ועד היום - במשך קרוב לשמונה שנים(!) - לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים, והאמור מתיישב עם הערכת הסיכון הנמוכה של שירות המבחן ועם כלל התנהלותו הנורמטיבית של הנאשם.

15. נוכח המקובץ ובהתאם להלכות שנקבעו, יש לבחון את **מידת הפגיעה הנשקפת לשיקומו של הנאשם**

כתוצאת הרשעתו. בענייננו צוין כי הרשעה עלולה לפגוע בהתפתחותו האישית והמקצועית, ובהתאם, לגרום לו לנזק. אמת כי לא הובאה ראיה בדבר הנזק **המדויק** שעלול להיגרם לנאשם, אך נוכח קורות חייו ועברו הביטחוני ניתן להניח, ברמה גבוהה של וודאות, כי תחסם בפניו הדרך לעסוק בכל הקשור בתחום הכשרתו.

בנוסף אין מחלוקת כי הרשעת הנאשם תוליך להטלת ענישה מוחשית בדמות מאסר, וכי האמור - נוכח מכלול נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות - יהווה פגיעה בלתי מידתית בו ובמשפחתו.

ü סיכום ביניים

16. אין חולק כי העבירות הכלכליות בהן הודה הנאשם הינן עבירות שפגיעתן קשה ואשר יש להילחם בהן ולמגרן. עם זאת, ומבלי להקל ראש בחומרתן, שוכנעתי כי **לפנים משורת הדין ושלא כתקדים**, יש לחרוג מהכלל במקרה זה ולהימנע מהרשעתו של הנאשם.

17. שוכנעתי כי בנסיבות - וכפי העולה מהתסקיר ומהמסמכים שהוגשו - הרשעתו של הנאשם תוביל לנזק אשר יעלה בנסיבות על התועלת שיפיק האינטרס הציבורי, כאשר יש לזכור שבסופו של יום מדובר בשתי עבירות של אי דיווח, במדרג נמוך, אשר הנזק שגרמו תוקן במלואו ואשר בסופו של יום לא פגעו באופן חמור בערכים המוגנים.

כך גם לאחר ששוכנעתי כי הסבירות שהנאשם יעבור עבירות דומות (או בכלל) בעתיד נמוכה, ועל כך יעיד מהלך חייו הנורמטיבי אשר מעולם לא התאפיין בדפוסים עבריינים או מפרי חוק, לא לפני ביצוע עבירות המס (שבוצעו כולן באותה תקופת זמן, כאמור) ולא לאחריהן.

סיכום ומסקנות

18. נוכח ההחלטה לאמץ במלואה את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתו של הנאשם, לא מצאתי צורך לדון לעומק בטענות הצדדים לעניין טענת **ההגנה מן הצדק**. עם זאת אעיר כי כפי העולה מקריאת גזר הדין בו הוטל התנאי (ת"פ 10088-07-09, שלום-חיפה) הרי שהנאשם וסנגורו ידעו בזמן אמת על קיומם של מחדלים נוספים; המאשימה שבה והתייחסה לאותם מחדלים נוספים; וסוגיית התנאי וחלותו עלו לדיון. רוצה לומר, הצדדים היו מודעים למצב העובדתי, אך בסופו של יום בחרו לפעול כפי שפעלו.

19. **סוף דבר - אני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם** (מיום 26/3/15).

במקביל, ניתן בזה צו של"צ בהיקף 250 שעות, אותן ישלים בתוך שנה מהיום במסגרת מרכז הילדים "אומן" בעפולה, בתפקיד מדריך לילה ובפעילות תרבות ומנהלה.

הנאשם מוזהר כי במידה ולא יעמוד בצו השל"צ בהתאם להוראות שירות המבחן, אזי פתוחה הדרך בפני שירות המבחן והמאשימה להגיש בקשה להפקעה.

בנוסף יחתום הנאשם על התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות נשוא כתב האישום שבנדון, למשך שנה החל מהיום. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות זו בתוך 10 ימים ייאסר לפרק זמן של 10 ימים.

עותק מהחלטה זו יישלח לידי שירות המבחן.

מובהר כי תיק זה מסתיים ללא הרשעה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתנה והודעה היום י"ט אלול תשע"ו, 22/09/2016 במעמד הנוכחים.

אדריס נעמן , שופט

הוקלדעלידיסנאחאמד